یادداشت

مدرسه و حرمت زندگی

مرتضی قره‌باغی . معلم

● کولی! به حرمت بودن، باید ترانه بخوانی
شاید پیام حضوری تا گوش‌ها برسانی*

گاهی برای یک تصمیم مهم، زمان کمی داری. انتخاب بین رفتن و ماندن، بین مقاومت و تسلیم، بین تعصب و منطق. بزنگاهی که تمام وجود آدمی را مانند دریا، متلاطم و طوفانی می‌کند؛ ولی در پایان، حقیقت آدمی را آشکار کند. آدمی می‌فهمد در دریای وجودش گوهر دارد یا خزف. روز یکشنبه ۱۵ فروردین ۱۳۹۵ «حمیدرضا گنگوزهی» معلم مدرسه شهید رحیمی روستای نوکجو در استان محروم سیستان‌وبلوچستان برای یک تصمیم فرصت کوتاهی داشت. دیوار نم‌کشیده یکی از خانه‌های مجاور مدرسه در حال فروریختن بود و جان سه دانش‌آموز در معرض خطر. حمیدرضا می‌توانست بایستد و صرفا به یک فریادزدن و هشدار بسنده کند، قانون و عرف هم نمی‌توانست از او ایرادی بگیرد. اینکه مدرسه، ساختمان استاندارد ندارد، اینکه دیوارخانه مجاور مدرسه نم کشیده و در حال ویرانی است، مسلما تقصیر او نبود؛ ولی چه نیرویی او را واداشت به سوی بچه‌ها بشتابد و بدنش را سپر بلا کند و سه دانش‌آموز را از مرگ نجات دهد. به نظر می‌رسد این قبیل حوادث، بیانگر یک جریان عادی شغلی است. معلمان فداکاری مانند «حمیدرضا گنگوزهی» در حال ایفای وظایف شغلی خود هستند که فقط یک موقعیت خطیر و متفاوت باعث می‌شود کارشان در جامعه بازتاب یابد. این مسئله برای معلمان کاملا عادی است که به سوی دانش‌آموزی می‌روند تا مثلا خطر سربه‌هوابودن، استفاده نامناسب از وسایل ورزشی یا کارگاهی یا خطر سقوط دیوار یا آتش‌سوزی را به آنها گوشزد کنند یا اصلا به آنها کمک کنند که در اغلب موارد موضوع ختم به خیر می‌شود؛ ولی گاهی پیامدهای ناگواری رخ می‌دهد. سولژنیتسین، نویسنده بزرگ روس، مثل حمیدرضا در ۲۷ سالگی عمرش بود که مسیر زندگی‌اش با نوشتن یک نامه عوض شد؛ کاری که بارها انجام داده بود و آن روز نمی‌دانست این نامه منشأ چه اتفاقاتی خواهد شد. او افسر توپخانه ارتش اتحاد جماهیر شوروی بود که وضعیت جبهه‌های نبرد را از نزدیک می‌دید و در نامه‌ای به دوستش تصمیم گرفت حقیقت را بنویسد. او از فرماندهی جوزف استالین انتقاد کرد و از بی‌تدبیری و قتل‌هزاران انسان نوشت. نامه به دست نیروهای امنیتی افتاد و همین راست‌گویی در یک نامه دوستانه باعث شد سولژنیتسین در یک دادگاه فرمایشی به هشت سال زندان محکوم شود؛ زندانی که برخلاف تصور حاکمان، اندیشه نویسنده را عمیق‌تر و اراده او را برای بیان حقیقت، قوی‌تر کرد. البته اینکه کسی در این شرایط به نظر عادی تصمیم به ایثار و فداکاری بگیرد، نیازمند ممارست طولانی و وجدان کاری است. خیلی از افراد ندای بینوایی را می‌شنوند و بی‌تفاوت می‌گذرند یا به‌راحتی دروغ می‌گویند. فداکاری«حمیدرضا گنگوزهی» دیدگاه اقلیتی را هم عمیقا به چالش کشید؛ اقلیتی که تدریس نمی‌کند و در مدرسه هم حضور ندارد؛ ولی در بین فرهنگیان مرتب زمزمه می‌کند که فعالیت صنفی باید براساس اصل هزینه و فایده باشد و آرمان برای صنف معلمان امر غیرمعقولی است. طرفداران این رویکرد بهتر است پاسخ بدهند، فداکاری معلمانی مثل حمیدرضا گنگوزهی و حسن امیدزاده با رویکرد ایشان چگونه توجیه‌پذیر است؟ با رویکرد مادی‌گرایانه صرف حتی نمی‌توان ابتدایی‌ترین وظایف شغلی را انجام داد. جامعه بدون آرمان‌های والا، امکان بقا نخواهد داشت.

*سیمین بهبهانی

۱۱ هزار خانواده دارای ۲ فرزند معلول به بالا صاحبخانه می‌شوند

سقفی برای ما

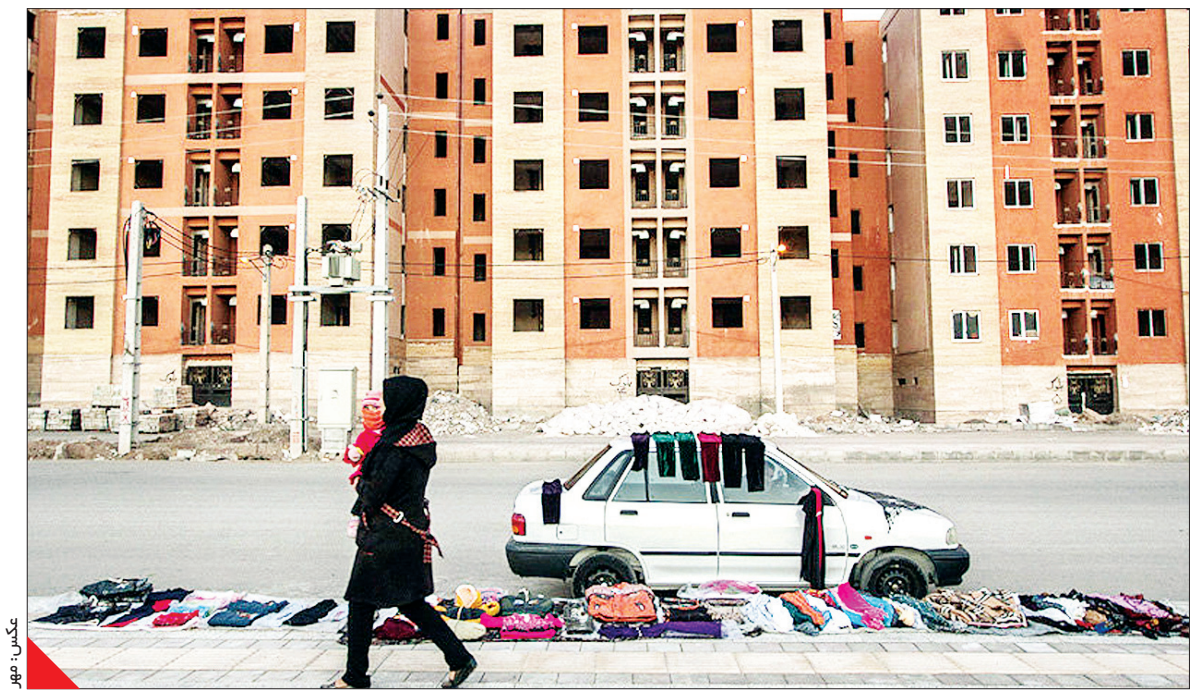

عکس: مهر

شرق: آدرسشان نزدیکی چهاردانگه است؛ محله مرتضی‌گرد. از خیابان‌های خاکی و تودرتویش که می‌گذریم، ماشین جلوی یک ساختمان آجری می‌ایستد. صحبت‌ها را کرده‌اند و قرارها را گذاشته‌اند که اسمی و عکسی از خانواده نباشد. پسرک جلوی در ایستاده و با چشم‌های نیمه‌باز لبخندش را تحویلمان می‌دهد. شلوارش را تا زیر سینه‌اش بالا کشیده و اختیار دست‌هایش را هم ندارد. با هیجان جلو می‌آید و با مردها دست می‌دهد. نگاه بی‌حالتش به هوا دوخته شده و نرم‌نرم می‌خندد. این یکی از فرزندان معلول خانواده‌ای است که از ۹ فرزندی که دارند، پنج‌تایشان معلول‌اند. خانواده‌ای در مرتضی‌گرد که پدرشان خیاطی است که مدت‌هاست چرخی برای خیاطی ندارد و تنها خواسته‌شان داشتن یک سقف است. سقفی برای خودشان تا هر سال مجبور نباشند تن علیل و رنجور فرزندانشان را به دندان بکشند و از خانه‌ای به خانه دیگر بروند... .

دختر بزرگشان محبوبه، درحالی‌که روسری‌اش را روی چشمانش کشیده تا مبادا دوربین‌های کنجکاو عکاس‌ها چهره‌اش را بشناسند، با صدایی لرزان به وزیر کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان بهزیستی می‌گوید: «ما هیچ‌وقت تفریح نداشتیم. هیچ‌وقت شرایطی نبوده که ما تن علیلمان را بگذاریم توی یک ماشین و به یک پارک برویم. اما مهم نیست... مهم سقف است برای داشتن... سقفی که یک بار حس خوش خانه‌داربودن را در آن احساس کنیم...».

مطابق آمار اعلام‌شده از سوی وزیر کار، رفاه و تعاون در کل کشور، ۱۱هزارو ۵۰۰ خانواده دارای دو معلول و بیشتر شناسایی شده و برنامه‌ریزی لازم برای خانه‌دارشدن آنها انجام شده است. ۳۲ درصد از این تعداد و معادل سه‌هزارو ۷۰۰ خانواده، روستایی هستند و ۶۸ درصد دیگر که هفت‌هزارو ۸۰۰ خانواده هستند، در شهرها زندگی می‌کنند.

حالا هم سازمان بهزیستی و وزارت کار و امور اجتماعی قرار است بالاخره از مسکن مهر استفاده درست کنند. درحالی‌که ساختمان‌های مسکن مهر نه شرایطی داشتند که خانواده‌ها بتوانند از آنها استفاده کنند و نه از پس هزینه‌هایی که قرار بود نصف این باشد برآیند، حداقل شاید خانواده‌هایی که درد داشتن فرزندان معلول را به جان خریده‌اند و در خانه‌شان از آنها حمایت می‌کنند، بتوانند سقفی بالای سرشان داشته باشند.

به گفته مسئولان سازمان بهزیستی در این راستا برنامه‌ریزی‌های لازم در قالب سبد حمایتی از این خانواده‌ها صورت گرفته که در سفر امروز به خراسان‌رضوی ۷۲ واحد مسکونی ویژه این خانواده‌ها به آنان تحویل شد.

قاسم عبدالله‌زاده، قائم‌مقام توانمندسازی و مشارکت‌های مردمی سازمان بهزیستی در رابطه با تأمین مسکن معلولان و افراد تحت پوشش سازمان بهزیستی می‌گوید: رویکرد جدید ریاست سازمان بهزیستی در برنامه‌های اجتماعی سازمان، رویکرد توانبخشی، پیشگیری و توانمندسازی است. وی افزود: یکی از مؤلفه‌های مهم در بحث توانمندسازی، تأمین مسکن خانواده‌هاست و تهران کلان‌شهری است که معضل مسکن در بین همه خانواده‌های آن مشهود است. قائم‌مقام توانمندسازی و مشارکت‌های مردمی سازمان بهزیستی گفت: براساس مکاتبه ریاست سازمان بهزیستی با معاون وزیر و مدیرعامل شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید هشتگرد و پرند، قول مساعد داده شد که خانواده‌ها اعم از خانواده‌های تحت پوشش سازمان بهزیستی و همه افراد اعم از معلولان، زنان سرپرست خانوار و فرزندان ترخیصی که مشکل مسکن دارند، در طرح مسکن مهر دو شهر جدید پرند و هشتگرد ثبت‌نام کنند. عبدالله‌زاده در ادامه تصریح کرد: سازمان بهزیستی افرادی را که واجد شرایط ثبت‌نام هستند، اعلام فراخوان می‌کند تا آنها با مراجعه به شرکت عمران در مسکن مهر دو شهر هشتگرد و پرند ثبت‌نام کنند. وی افزود: شرکت‌های مادر تخصصی عمران به ما قول مساعد دادند تا به تعداد تمامی افراد در نوبت ثبت‌نام و واجد شرایط، مسکن تأمین کنند. قائم‌مقام توانمندسازی و مشارکت‌های مردمی سازمان بهزیستی گفت: سازمان بهزیستی به خانواده‌های نیازمندی که تحت پوشش سازمان بهزیستی و احیانا دارای یک فرزند معلول هستند، هشت میلیون تومان کمک بلاعوض می‌دهد و این واحدها بین ۲۵ تا ۳۰ میلیون تومان تسهیلات بانکی خواهند داشت.

سازمان بهزیستی به خانواده‌های نیازمندی که تحت پوشش سازمان بهزیستی و احیانا دارای یک فرزند معلول هستند، هشت میلیون تومان کمک بلاعوض می‌دهد و این واحدها بین ۲۵ تا ۳۰ میلیون تومان تسهیلات بانکی خواهند داشت. البته این بستگی به متراژ واحدهای مسکونی دارد که بین ۱۵ تا ۳۰ میلیون تومان هم سهم آورده خواهد داشت

عبدالله‌زاده در ادامه تصریح کرد: البته این بستگی به متراژ واحدهای مسکونی دارد که بین ۱۵ تا ۳۰ میلیون تومان هم سهم آورده خواهد داشت که خود خانواده‌های متقاضی مسکن باید تقبل کنند. براساس تفاهمی که با بنیاد مستضعفان و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و خیرین مسکن‌ساز داشتیم، برای خانواده‌های دارای دو معلول حدود ۳۰ میلیون تومان کمک بلاعوض درنظر گرفته شده است که خانواده‌ها می‌توانند در این طرح ثبت‌نام کنند. براساس تأیید شرکت‌های مادر تخصصی عمران و اعلام اسامی توسط آنها، مقدمات کار فراهم می‌شود. وی افزود: تمامی کسانی که تحت پوشش سازمان بهزیستی و دارای پرونده هستند و تابه‌حال از تسهیلات و امکانات و زمین‌های دولتی استفاده نکرده‌اند، می‌توانند مستقیما به شرکت‌های مادر تخصصی عمران شهرهای هشتگرد و پرند مراجعه و در طرح مسکن مهر سازمان ثبت‌نام کنند. به این ترتیب ما می‌توانیم با همکاری شرکت‌های مادر تخصصی عمران، امسال تمامی افراد واجد شرایط را در واحدهای خالی جانمایی کنیم. عبدالله‌زاده در رابطه با ظرفیت ثبت‌نام مسکن مهر تصریح کرد: تعداد خاصی تاکنون اعلام نشده است و پیش‌بینی ما این است که شاید این تعداد بالای چهار یا پنج هزار واحد خالی باشد.

وی افزود: براساس اطلاعاتی که از مجموعه استان تهران در دست داریم، حدود دو هزار نفر در نوبت ثبت‌نام و تأمین مسکن هستند که طبق توافق ما، باید مشکل مسکن جامعه هدف سازمان بهزیستی که در رأس آن معلولان قرار دارند، حل شود. قائم‌مقام توانمندسازی و مشارکت‌های مردمی سازمان بهزیستی گفت: پیش‌بینی ما این است همه کسانی که تحت پوشش سازمان بهزیستی استان تهران و البرز هستند، در مسکن مهر دو شهر هشتگرد و پرند ساکن شوند. عبدالله‌زاده در ادامه تصریح کرد: ستاد مسکن سازمان بهزیستی قطعا واحدهایی را که شرکت‌های مادر تخصصی عمران اعلام کرده است، بازبینی می‌کند. همه خانواده‌ها و افرادی که واجد شرایط دریافت واحدهای مسکونی مهر هستند و دارای معلولیت شدید نیز نیستند و قطعا تعدادی از آنها ممکن است نابینا، ناشنوا، زن سرپرست خانوار یا فرزند ترخیصی باشند، می‌توانند در این طرح ثبت‌نام کنند. سعی می‌کنیم تمامی افرادی را که دارای معلولیت شدید هستند در واحدها و طبقات پایین‌تر جانمایی کنیم و اگر گروه فنی و مهندسی ما نظر دهند که بلوک یا واحدهایی نیازمند مناسب‌سازی هستند، قطعا مکاتبه می‌کنیم و اقدامات لازم را جهت بهبود وضعیت این واحدها انجام می‌دهیم. شرکت‌های مادر تخصصی عمران نهایت همکاری را با سازمان بهزیستی دارند تا این واحدها متناسب با شرایط جامعه هدف که معلولان هستند مناسب‌سازی شوند و درنهایت در اختیار آنها قرار گیرند. پیش از این نیز رئیس سازمان بهزیستی کشور از خانه‌دارشدن ۱۱ هزار خانواده دارای فرزندان معلول خبر داده بود. انوشیروان محسنی‌بندپی گفت: به منظور اجرائی‌شدن این تفاهم‌نامه، جلسات متعددی با بنیاد مسکن، جامعه خیرین و بنیاد مستضعفان برگزار شده و در هر جلسه، مشکلات و معضلات بررسی و برای رفع آنها صحبت شده است.

وی با اشاره به اینکه ۷۲۵ خانواده معلول برای تأمین محل زندگی، نیاز به زمین دارند، گفت: براساس این تفاهم‌نامه، ایجاد ۱۱هزارو ۳۰۰ واحد برای خانواده‌های دارای دو فرزند معلول در دستور کار قرار دارد که از این تعداد هشت‌هزارو ۷۰۰ واحد در شهرها و سه‌هزارو ۴۰۰ واحد نیز در روستاها احداث می‌شود و همچنین پس از تأمین زمین، این واحدها از سوی طرفین تفاهم‌نامه تأمین خواهد شد. رئیس سازمان بهزیستی گفت: برای واگذاری مسکن به این خانواده‌ها علاوه بر وام‌های بلاعوض، وام‌هایی نیز از سوی بنیاد مسکن در اختیارشان قرار داده می‌شود که ارائه سه‌هزار و ۴۰۰ وام از سوی بانک شهر براساس مصوبه مقرر شده که در این خصوص قرار است جلسه‌ای نیز با وزیر رفاه برگزار شود. بندپی با اشاره به اینکه هشت هزار نفر از خانواده‌های دارای دو معلول در سامانه بهزیستی ثبت‌نام کرده‌اند، گفت: در ابتدا تعداد آنها هشت هزار نفر بود که البته این تعداد در حال حاضر به ۱۱هزارو ۳۰۰ نفر رسیده است و ثبت‌نام‌ها نیز همچنان ادامه دارد. وی گفت: ۵۰۰ واحد مسکونی در دهه فجر واگذار می‌شود که هم‌اکنون از این تعداد ۳۸۰ واحد آماده است و در صورت تأمین اعتبارات، تعداد آنها به ۵۰۰ واحد خواهد رسید.

حالا قرار است تکلیف مسکن مهر هم تا مهرماه مشخص شود و خانواده‌هایی شبیه خانواده محبوبه هم بتوانند صاحبخانه شوند. محبوبه منتظر است تا خانه‌شان تکمیل شود. منتظر است خانه را باب میل برادرهایش بچینند و یک بار بتوانند طعم خوش داشتن سقفی از آن خودشان را حس کنند. سقفی برای محبوبه و برادرهایش و پدر و مادری که ۳۰ سال است پاهای او شده‌اند. محبوبه امیدوار است و آرام می‌گوید: خانه را به میل خودم می‌چینم. همان‌طور که همیشه آرزویم بود... .

خبر

رشد ۱۳۲ درصدی فرزندخواندگی در استان تهران

● **تسنیم:** احمد دلبری، رئیس بهزیستی استان تهران، گفت: در سال ۷۵، ۸۶ درصد جمعیت در مناطق شهری این استان زندگی می‌کردند اما این رقم در سال ۹۳ به ۹۳ درصد رسید و هفت درصد مناطق روستایی نیز عملا به نحوی به مناطق و سکونتگاه‌های غیررسمی تبدیل شدند که نیاز ضروری به پایگاه خدمات اجتماعی دارند. دلبری با اشاره به اینکه مسئله طلاق یکی از چالش‌های اصلی استان تهران است، تصریح کرد: درصد طلاق در سال ۷۵ حدود ۱۳ درصد بوده که در سال ۹۱ به ۳۵ درصد می‌رسد. براساس آمار مرکز آمار ایران، بحث زنان سرپرست خانوار در یک بازه زمانی ۱۰ساله یعنی از سال ۷۵ تا ۸۵ ، ۱۸ درصد رشد داشته اما از سال ۸۵ تا ۹۰ یعنی در فاصله پنج‌سال به ۴۰ درصد رسیده است به‌طوری‌که در سال ۹۰، ۱۳ درصد تهران را زنان سرپرست خانوار تشکیل دادند که ضرورت اقدام دستگاه‌های متولی در این زمینه را می‌طلبد.

دلبری افزود: بر اساس آمار، در سطح استان تهران ۱۵ هزار معتاد خیابانی داریم که ۶۰ درصد از آنها از شهرستان‌ها و ۱۰ درصد زنان هستند. کودکان خیابانی نیز چالش دیگر این استان هستند که ۶۰درصد آنها اتباع بیگانه و ۳۰ درصد مربوط به خرده‌فرهنگ‌ها، کولی‌ها و اکثرا بی‌هویت هستند. دلبری با اشاره به مددجویان مجهول‌الهویه که به نحوی از سازمان بهزیستی خدمت می‌گیرند، افزود: از چهارهزارو ۵۰۰ سالمندی که در مراکز ما حضور دارند، ۹۰۰ نفر مجهول‌الهویه هستند. همچنین در شیرخوارگاه‌ها نیز ۲۰ تا ۳۰ درصد کودکان مجهول‌الهویه هستند و در سال گذشته که به‌طور میانگین ماهانه ۵۷ کودک سه تا شش‌ساله به شیرخوارگاه سپرده شدند، ۳۰ درصد آنها مجهول‌الهویه هستند.

رئیس بهزیستی استان تهران همچنین گفت: چالش اصلی استان تهران اعتیاد است به‌ویژه معتادان خیابانی موصوف به ماده ۱۶ که براساس آمار غیررسمی بین ۱۰ تا ۱۵ هزارنفر هستند. بهزیستی در این زمینه به صورت جدی وارد عمل شد و فاز اول کار در آذر سال ۹۴ کلید خورد. در این مرحله چهارهزارو ۴۰۳ نفر جمع‌آوری شدند که سه‌هزارو ۳۸۹ نفر از آنها در ۱۲۹ مرکز بهبود اقامتی میان‌مدت جانمایی شدند. فاز بعدی این طرح در دو روز گذشته به دستور دادستان تهران آغاز شد و ۳۴۳ معتاد خیابانی به مرکز غربالگری ارجاع داده شدند که ۱۰۷ نفر از آنها واجد شرایط نگهداری نبودند، ۱۷ نفر از اتباع بیگانه به کشور خود برگردانده شدند و ۲۱۹ نفر نیز به مراکز میان‌مدت اقامتی ارجاع داده شدند.

دلبری افزود: در حال حاضر نیز ۱۵۰ نفر از معتادان خیابانی به مرکز غربالگری ارجاع داده شده‌اند و بهزیستی آمادگی دارد دوهزار و ۲۰۰ نفر دیگر را در این مراکز نگهداری کند ضمنا در مرحله قبلی ۷۰۰ نفر از معتادان به مراکز بهاران شهرداری تهران ارجاع داده شدند.

وی درباره بحث فرزندخواندگی نیز گفت: یکی از چالش‌های ما در سال ۹۴ بحث فرزندخواندگی بود که ورودی زیادی داشتیم و با توجه به امکانات محدود ما هر ۱۵ تا ۱۸ کودک یک مادر یار دارند همچنین هزارو ۶۰۰ خانواده پشت نوبت فرزندخواندگی بودند که با تعاملات خوب بهزیستی و قوه قضائیه در سال گذشته در این زمینه ۱۳۲ درصد رشد داشتیم.

جدول ۲۵۳۲ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- الفبای موسیقی- استعمال- هنرپیشه طنز ۲- دیه- بازگشت به عقب- برادر عرب ۳- ستمکار و بی‌رحم- نامشخص- مرد را پخته می‌کند ۴- خروس مازندرانی- زد و خورد- هنرپیشه زن ۵- سفره خانه دربار صفوی- اجاره‌بها ۶- سخن کوتاه و پرمعنا- ته‌نشست- پاورقی ۷- برشته شده- از ورزش‌های رزمی- بندری در استان بوشهر ۸- مکان- کنایه از فقیر و تنگدست است- حرف پیروزی ۹- آزاداندیش در ادبیات عرفانی- زیرک- دلاوری ۱۰- خبرگزاری کار ایران- جدا- آغشته به خون ۱۱ - خود را در آن ببینید- از درجات نظامی ۱۲- نفاق- ماشین خاکبرداری- نام چندنفر از پادشاهان اشکانی بود ۱۳- استخوانی در پاچه گوسفند- محکم و استوار- نام دو ماه سریانی ۱۴- تیره و کدر- خواهران- ضربه‌ای در تنیس روی میز ۱۵- مخفی- میوه پاییزی- پیشتاز دورقمی‌ها.

عمودی:

۱- اولین- روزنامه‌ها- انبار کشتی ۲- دالانه- کفش ورزشی- درنگ ۳- نوشتن- معشوق ۴- بزرگ‌ترین عضو درونی بدن- قوم حضرت موسی (ع)- تخته مصنوعی ۵- صاحب ذوق و عواطف- فیلمی ساخته مسعود ده نمکی با بازی الناز شاکردوست و اکبر عبدی- مشک ۶- راهی که به آخر نمی‌رسد!- زودگذر و ناپایدار- قدرت و توان ۷- همدم- نام سابق میانمار- قصر ۸- رقیبان- شهری در چین- واحد اندازه‌گیری حجم مایعات ۹- دوره ۱۰ روزه- مسجد تاریخی تبریز- سحر و جادو ۱۰- بازی حرام- مرکز استان چهارمحال و بختیاری- نت چهارم ۱۱- سرود دسته‌جمعی- حمام خودروها- پهلوان اسطوره‌ای یونانی ۱۲- ملاطی ضدرطوبت- محافظ بافت نرم نوک انگشتان- آهار زده ۱۳- دلداده شیرین- متناقض ۱۴- کمک- رمان مشهور رضا امیرخانی، نویسنده معاصر- چگونگی انجام کاری در طول زمان ۱۵- دنباله‌رو سوزن- شاعری که آب را گل نکرد- لجباز.

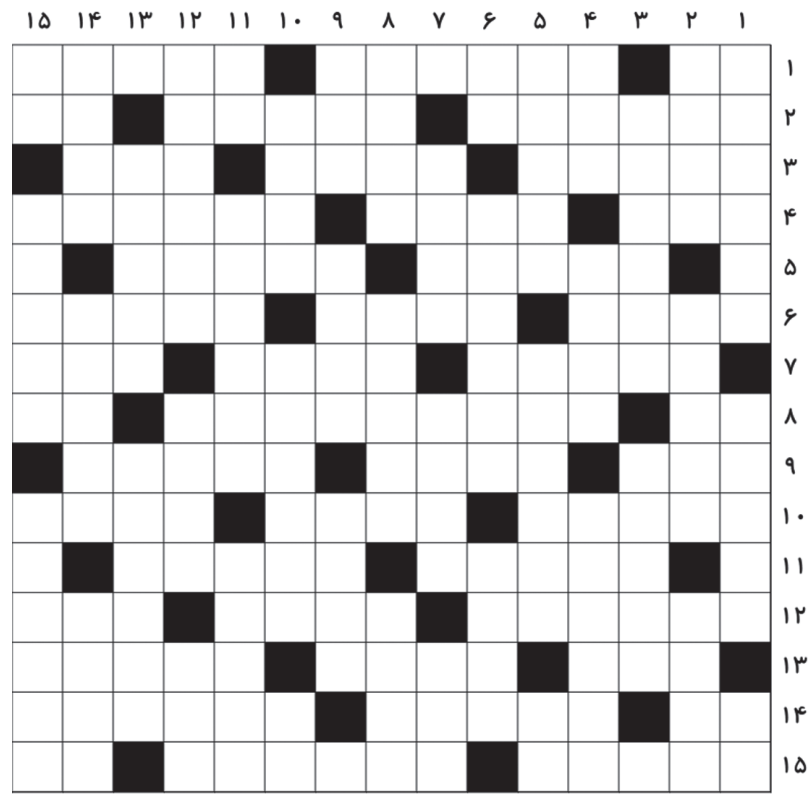

حل سودوکو سخت

۱	۶	۴	۳	۵	۷	۸	۲	۹
۵	۷	۸	۲	۹	۴	۱	۳	۶
۳	۹	۲	۱	۶	۸	۷	۴	۵
۷	۱	۶	۸	۲	۹	۴	۵	۳
۸	۳	۹	۴	۱	۵	۶	۷	۲
۴	۲	۵	۶	۷	۳	۹	۱	۸
۶	۸	۱	۵	۴	۲	۳	۹	۷
۹	۵	۳	۷	۸	۱	۲	۶	۴
۲	۴	۷	۹	۳	۶	۵	۸	۱

حل سودوکو ۱۵۲۸

۵	۴	۸	۹	۲	۱	۷	۶	۳
۶	۳	۱	۷	۴	۵	۲	۸	۹
۷	۹	۲	۶	۸	۳	۱	۵	۴
۴	۱	۶	۸	۹	۷	۵	۳	۲
۹	۵	۳	۱	۶	۲	۸	۴	۷
۸	۲	۷	۵	۳	۴	۶	۹	۱
۳	۸	۴	۲	۷	۶	۹	۱	۵
۱	۷	۹	۳	۵	۸	۴	۲	۶
۲	۶	۵	۴	۱	۹	۳	۷	۸

جدول ۲۵۳۱

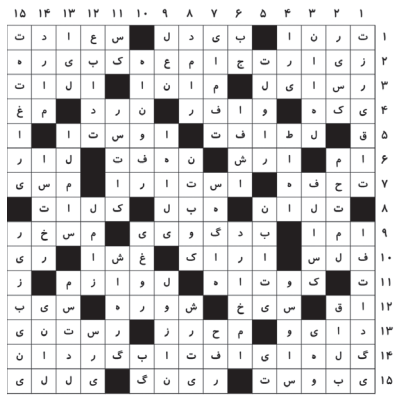

سودوکو سخت ۱۵۲۹

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

	۳			۱	۶			
۷			۹	۳				۶
		۶	۲			۴		
				۸		۱	۶	
	۷	۸		۲			۹	
۳						۸	۴	
		۹		۵				
۵		۳		۴			۷	
			۶	۹		۲	۵	

سودوکو ۱۵۲۹

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۲	۴	۷		۹				۱
۶		۳				۵		۹
۸		۵	۱			۲		۴
				۳	۷	۴		
۵	۷			۲		۳		۶
	۸	۹			۵		۲	۷
	۶	۱			۹		۸	۲
		۸		۱		۶		۵
				۴	۸	۹		۳